

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 333/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. augusta 2011 prerokoval sťažnosť Ing. J. D., N., zastúpeného advokátom Mgr. M. P., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cb/74/2008 a jeho rozsudkom z 12. októbra 2009, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob/9/2010-395 z 10. februára 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júna 2010 doručená sťažnosť Ing. J. D., N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. M. P., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy a

práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cb/74/2008 a jeho rozsudkom z 12. októbra 2009, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Cob/9/2010-395 z 10. februára 2010.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uvádza:

„Sťažovateľ na strane žalobcu označený ako Ing. J. D. proti žalovanému: Mgr. J. Š. v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Cb/74/2008 na Okresnom súde Nové Zámky sa domáhal zaplatenia 216.742,68 EUR z titulu náhrady škody.

Okresný súd Nové Zámky vec prejednal a rozsudkom zo dňa 4. 2. 2009 žalobu sťažovateľa zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že subjektívna štvorročná premlčacia lehota uplynula 31. 12. 2006. V tejto súvislosti okresný súd poznamenal, že subjektívna premlčacia doba nepredlžuje objektívnu premlčaciu dobu, pretože uplynutím subjektívnej premlčacej doby dôjde k premlčaniu aj vtedy, keď objektívna premlčacia doba ešte neuplynula. Štvorročná premlčacia doba podľa názoru okresného súdu platila aj pre právo na náhradu škody, ktorú si sťažovateľ uplatnil predmetným návrhom. Na základe uvedených skutočností okresný súd žalovaným vznesenú námietku premlčania akceptoval a nárok sťažovateľa z tohto dôvodu zamietol.

Proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd v Nitre vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Cob/77/2009 rozsudok Okresného súdu Nové Zámky uznesením zo dňa 8. 7. 2009 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia krajského súdu sa uvádza, že okresný súd považujúc námietku premlčania za dôvodnú, žalobu zamietol. Vôbec pritom nezisťoval existenciu práva. Podľa názoru krajského súdu až po pozitívnom zistení takejto existencie možno vysloviť, či právo je alebo nie je premlčané. Ak právo neexistuje, niet dôvodu zaoberať sa námietkou premlčania. Krajský súd uložil okresnému súdu povinnosť, aby vyriešil otázku základu predmetu sporu. Až po pozitívnom zistení danosti právneho základu sporu malo byť nutné zaoberať sa uplatnenou námietkou premlčania a až následne (ak uplatnené právo nie je premlčané) aj rozsahom nároku.

Okresný súd po zrušení jeho rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie rozsudkom zo dňa 12. 10. 2009 opätovne žalobu zamietol a sťažovateľa zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 6.527,94 EUR. V odôvodnení rozhodnutia okresného súdu sa uvádza, že v danom spore nebola preukázaná pasívna legitímácia žalovaného – súd nezistil existenciu práva. Žalovaný ako fyzická osoba nemohol len tak svojím konaním znížiť hodnotu akcií, pretože v prípade spoločnosti E. a. s. rozhodovalo o uvedených skutočnostiach predstavenstvo tejto spoločnosti. Prvostupňový súd ďalej uviedol, že takáto žaloba nemôže smerovať proti žalovanému. Môže smerovať len proti obchodnej spoločnosti, ktorá by prípadne na takúto náhradu škody mohla byť pasívne legitimovaná.

Proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky podal sťažovateľ odvolanie. Krajský súd v Nitre vo veci vedenej pod sp. zn. 15 Cob/9/2010 rozsudok Okresného súdu Nové Zámky rozsudkom zo dňa 8. 7. 2009 potvrdil. V odôvodnení potvrdzujúceho rozsudku sa uvádza, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vo veci vykonal potrebné dokazovanie, ktoré odôvodňovali správnosť dôvodov uvedených v jeho rozhodnutí vo veci samej.

Rozhodnutie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14 Cb/74/2008 zo dňa 12. 10. 2009 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob/9/2010 zo dňa 10. 2. 2010 nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 4. 2010 a vykonateľnosť 10. 4. 2010.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob/9/2010 zo dňa 10. februára 2010 a rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14 Cb/74/2008 zo dňa 12. októbra 2009 porušené boli.

2. Rozsudok Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14 Cb/74/2008 zo dňa 12. októbra 2009 a rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob/9/2010 zo dňa 10. februára 2010 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie.

3. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd postupom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 14Cb/74/2008, keď nebolo odvolanie voči rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia predložené na rozhodnutie Krajskému súdu v Nitre a následne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej bolo sťažovateľovi uznesením č. k. 14 Cb/74/08 zo dňa 13. 4. 2010 uložené zaplatiť súdny poplatok za odvolanie proti predbežnému opatreniu vo výške 33 € porušené bolo. Sťažovateľovi sa priznáva primerané zadosťučinenie vo výške 10.000 € (slovom desaťtisíc eur).

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

Sťažovateľ ďalej doplnil pôvodnú sťažnosť podaním z 22. septembra 2010, v ktorom okrem iného uviedol:

„Následne dňa 10. 6. 2010 bolo sťažovateľovi doručené rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 15 Cob/107/2010 zo dňa 31. 5. 2010, ktorým bolo potvrdené napadnuté uznesenie Okresného súdu Nové Zámky č. k. 14 Cb/74/08-209 zo dňa 29. 1. 2009 o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

V odôvodnení rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sa uvádza, že proti uzneseniu podal žalobca (sťažovateľ) v zákonnej lehote odvolanie majúce za to, že súd prvého stupňa nesprávne vyvodil zmysel predbežného opatrenia.

V odôvodnení sa ďalej uvádza, že v predmetnej veci konanie skončilo právoplatným rozhodnutím vo veci samej, ktorým bola žaloba zamietnutá. Mal teda za nepochybné, že v tomto štádiu konania nie je možné predbežné opatrenie nariadiť. Preto sa odvolací súd nemohol zaoberať dôvodmi odvolania žalobcu a skúmať ich relevantnosť.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ podal opravný prostriedok v zákonnej lehote, pričom odvolanie náležite odôvodnil. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd však nemohol o odvolaní proti napadnutému uzneseniu rozhodnúť inak, než ho ako vecne správne potvrdiť, keďže rozhodnutie vo veci samej nadobudlo právoplatnosť dňa 6. 4. 2010. Sťažovateľ týmto preukazuje, že namietané porušenie práva na súdnu ochranu ako je uvedené v bode 3 je dôvodné.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

1. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 14 Cb/74/2008-370 z 12. októbra 2009.

Podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd. Z uvedených dôvodov ústavný súd uzavrel, že vo veci sťažovateľa je tu ešte iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), ktorý je oprávnený a povinný rozhodovať o tom, či došlo k porušeniu sťažovateľom označeného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy tak, ako to tvrdí v sťažnosti.

Sťažovateľ tým, že podal odvolanie proti predmetnému rozsudku okresného súdu na krajskom súde, sám uznal, že má k dispozícii opravný prostriedok v systéme všeobecného súdnictva, o ktorom rozhodol krajský súd. Vychádzajúc z týchto záverov ústavný súd nezistil žiadny ústavný dôvod na to, aby sa v tejto veci neriadil princípom subsidiarity svojej právomoci, ktorý je ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto aplikujúc tento článok ústavy a § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie označeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 46 ods. 1 ústavy (v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy) rozsudkom okresného súdu č. k. 14 Cb/74/2008-370 z 12. októbra 2009, pre nedostatok svojej právomoci.

2. Sťažovateľ ďalej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Cob/9/2010-395 z 10. februára 2010.

Článok 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

V súvislosti s namietaným porušením práva sťažovateľa na riadny súdny proces tým, že všeobecné súdy zamietli jeho žalobu, ústavný súd pripomína, že čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje ochranu viacerých záujmov, predovšetkým právo na prístup k súdu a právo na spravodlivé súdne konanie, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01), ale aj vtedy, ak by v prípade opravných konaní všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

Krajský súd svojím rozsudkom č. k. 15 Cob/9/2010-395 z 10. februára 2010 ako odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 14 Cb/74/2008-370 z 12. októbra 2009. Sťažovateľ namieta porušenie svojich práv označeným rozsudkom krajského súdu z toho dôvodu, že ho považuje za rozhodnutie, ktoré *„vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a taktiež súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy.“*

Sťažovateľ uviedol v odvolaní proti označenému rozsudku okresného súdu tieto dôvody, pre ktoré ho napáda:

„i) v súlade s ust. § 205 ods.2 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, poukazuje na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

ii) v súlade s ust. § 205 ods.2 písm. d) zákona č. 99/ 1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, poukazuje na to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

iii) v súlade s ust. § 205 ods.2 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok poukazujeme na to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy.“

V odôvodnení odvolania sťažovateľ ďalej poukázal na to, že „návrh vo veci samej bol formulovaný tak, že sa jedná o právny vzťah medzi akcionármi, spočiatku s vyrovnanými podielmi ovládajúcimi 10 % akcií. V roku 2000 sa tento pomer jednoznačne zmenil v prospech žalovaného, ktorý protiprávne odstúpil od zmluvy o odplatnom prevode akcií na doručiteľa spoločnosti E. a. s. a následne si nechal zaregistrovať 21% akcií. Uvedené konanie bolo prejavom vôle žalovaného ako zakladateľa spoločnosti a akcionára, a nie konaním predstavenstva. Súd prvého stupňa sa vôbec nezaoberal vzťahmi medzi žalobcom a žalovaným ako akcionármi a taktiež vzťah súvisiaci s protiprávnym úkonom žalovaného. Zníženie hodnoty akcií bolo v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného, čo malo byť predmetom vykonaného dokazovania. Súd prvého stupňa sa nezaoberal skutočným základom sporu, ktorým bolo ovládnutie spoločnosti žalovaným na základe protiprávnej manipulácie s akciami žalobcu. V súvislosti so zmenou hodnoty akcií bolo potrebné vykonať pomerne rozsiahle dokazovanie výsluchom štatutárnych orgánov spoločnosti, členov dozornej rady a taktiež konateľa a vlastníka spoločnosti U., s. r. o.“

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Odvolací súd prejednal podané odvolanie podľa ustanovenia § 212 OSP bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s použitím ustanovenia § 156 ods. 3 OSP a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie, teda odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vo veci vykonal potrebné dokazovanie, ktoré odôvodňovali správnosť dôvodov uvedených v jeho rozhodnutí vo veci samej.

Odvolací súd preto rozhodol podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia...“

Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či sa krajský súd ako odvolací súd vysporiadal so sťažovateľom podaným odvolaním ústavne akceptovateľným spôsobom, t. j. či jeho stotožnenie sa so závermi okresného súdu, pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu, identifikáciu vzťahu sťažovateľa ako žalobcu so žalovaným, ako aj s právnymi názormi vyslovenými v rozsudku okresného súdu možno považovať z ústavného hľadiska za udržateľné.

Pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry ústavný súd poukazuje na to, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. K. c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. júna 2002) vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Skutočnosť, že sa krajský súd v zásade stotožnil s odôvodnením okresného súdu spôsobom, ktorý zákon umožňuje (§ 219 ods. 2 OSP), nemohla mať automaticky za následok porušenie označených práv sťažovateľa. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového

súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 75/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Ústavný súd preto vyhodnotil závery okresného súdu napadnuté sťažovateľom podaným odvolaním z hľadiska ich ústavnej akceptovateľnosti.

K ťažiskovým otázkam, ktoré napadol sťažovateľ odvolaním, okresný súd v označenom rozsudku uviedol:

a) K zistenému skutkovému stavu:

„Súd v rámci dokazovania, ktoré vykonal výsluchom účastníkov a oznámením obsahu priložených listín tak, ako sú vyššie špecifikované, zistil tento skutkový stav:

Žalobca uviedol, že jeho právo voči žalovanému mu vzniklo protiprávnym úkonom žalovaného, t.j. odobratím akcií. Žalobca si nebol vedomý, že spoločnosť prišla o svoj majetok. Ďalším dôvodom, podľa ktorého má právo domáhať sa plnenia od žalovaného je skutočnosť, že žalobca podal žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetným akciám a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR bolo potvrdené, že práve on je vlastníkom týchto akcií. Po právoplatnosti tohto rozsudku dal žalobca zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku tak, ako to vyžaduje zákon o účtovníctve.

Žalobca ďalej uviedol, že ak by predstavenstvo spoločnosti E., a. s., konalo s náležitou odbornou starostlivosťou a nezvýhodňovalo len časť akcionárov, bola by celá situácia iná. Poukázal na skutočnosť, že E. a O. dodnes riadne fungujú. Efekt z tohto podnikania by pri fungovaní E., a. s. mali všetci akcionári a nielen manažment a osoby blízke žalovanému. Ďalej uviedol, že žalovaný nadobudol akcie nezákonným spôsobom, na valných zhromaždeniach presadzoval svoju vôľu previesť akcie na svojho syna ako aj ďalší majetok a spáchal komplot nielen voči nemu ale aj voči všetkým akcionárom spoločnosti E., a. s. a týmito svojimi počinmi žalovaný zaviazal predstavenstvo spoločnosti E., a. s., k takému konaniu ako chcel on sám.“

b) K identifikácii vzťahu žalobcu (sťažovateľa) a žalovaného:

„Žalovaný uviedol, že v tomto spore je žalovaný ako fyzická osoba, avšak o všetkom, čo sa týkalo spoločnosti E., a. s. rozhodovalo predstavenstvo spoločnosti ako kolektívny orgán, pretože on ako fyzická osoba nemal žiadne predpoklady na to, aby svojvoľným spôsobom takéhoto rozhodovania usmerňoval. ...

V danom prípade po prehodnotení všetkých skutočností súd dospel k záveru, že takáto žaloba nemôže smerovať proti žalovanému. Môže smerovať len proti obchodnej spoločnosti, ktorá by prípadne na takúto náhradu škody mohla byť pasívne legitimovaná.

Vzhľadom na nedostatok pasívnej legitimácie žalovaného súd ďalej neriešil ostatné skutkové okolnosti uvádzané oboma účastníkmi a žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.“

c) K právnemu záveru:

„V prejednávanom spore sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 216.742,68 EUR, ktorá mu mala vzniknúť tým, že žalovaný si neoprávnene zaregistroval v Stredisku cenných papierov 9 kusov akcií na doručiteľa v menovitej hodnote 331,94 EUR/ kus (10.000,- Sk), pričom tieto akcie patrili žalobcovi.

Existenciu všetkých troch predpokladov zodpovednosti za škodu - protiprávny úkon, vznik škody a príčinnú súvislosť musí preukázať poškodený, ten kto škodu spôsobil, preukazuje okolnosti vylučujúce jeho zodpovednosť. Ak ich preukáže, oslobodí sa od povinnosti škodu nahradiť.

Škodou je majetková ujma predstavujúca zmenšenie majetku existujúceho pred porušením povinnosti. O príčinnú súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody ide vtedy, ak je protiprávne konanie príčinou vzniku škody a vznik škody následkom takéhoto konania. Musí ísť o takú súvislosť, ak škoda vzniká nevyhnutne ako následok konkrétneho porušenia právnej povinnosti.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že v danom spore nebola preukázaná pasívna legitimácia žalovaného - súd nezistil existenciu práva. Žalovaný ako fyzická osoba nemohol len tak svojim konaním znížiť hodnotu akcií, pretože v prípade spoločnosti E., a. s., rozhodovalo o uvedených skutočnostiach predstavenstvo tejto spoločnosti. Keďže žalovaný nie je pasívne legitimovaný, nie je možné posúdiť ani vznik premlčania. Práve z nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného súd nemal dôvod premlčanie ako také skúmať. Zo záverov

rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, ktorým je súd viazaný v zmysle § 226 Občianskeho súdneho poriadku musel súd skúmať prioritne existenciu práva a až potom sa zaoberať námietkou premlčania a ďalšími uvádzanými skutočnosťami.“

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, resp. s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní; obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nemožno považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietaný rozsudok krajského súdu v spojení s označeným rozsudkom okresného súdu (potvrdením správnosti jeho

argumentácie) bolo možné považovať za svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený, resp. za taký, ktorý by popieral zmysel práva na súdnu ochranu. Podľa názoru ústavného súdu právne názory okresného súdu vyjadrené v odôvodnení jeho rozsudku, s ktorými sa stotožnil krajský súd, a týkali sa tak zistenia a vyhodnotenia skutkového stavu, ako aj identifikácie vzťahu medzi sťažovateľom ako žalobcom a žalovaným a aj právnych záverov, sú ústavne akceptovateľné.

Vzhľadom na uvedené podľa názoru ústavného súdu z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery namietaného odvolacieho rozhodnutia. Pretože namietaný rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu nevykazuje znaky svojvôle, v tejto situácii ústavný súd nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu (podobne I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04), zhodného s právnym názorom prvostupňového súdu.

V prípade sťažovateľa teda nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie jeho základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa sťažovateľových subjektívnych názorov. Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že medzi označeným rozsudkom krajského súdu a namietanými právami sťažovateľa neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie umožnila reálne vysloviť ich porušenie (m. m. IV. ÚS 112/05).

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Cob/9/2010-395 z 10. februára 2010 a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, pretože absencia porušenia ústavnoprávnych princípov vylučuje založenie sekundárnej

zodpovednosti orgánu verejnej moci za porušenie práv sťažovateľa hmotnoprávneho charakteru (obdobne napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/07), a preto aj túto časť sťažnosti odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. Sťažovateľ ďalej namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu z dôvodu, že jeho odvolanie z 20. februára 2009 (doručené okresnému súdu 23. februára 2009) proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia č. k. 14 Cb/74/2008-209 z 29. januára 2009 nebolo predložené na rozhodnutie krajskému súdu včas.

Okresný súd doručil sťažovateľovi výzvu na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia 21. apríla 2010 a spis postúpil krajskému súdu 7. mája 2010, ktorému bol s odvolaním sťažovateľa doručený 12. mája 2010. O predmetnom odvolaní krajský súd rozhodol uznesením č. k. 15 Cob/107/2010-404 z 31. mája 2010, ktorým potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu č. k. 14 Cb/74/2008-209 z 29. januára 2009.

Sťažovateľ tvrdí, že „okresný súd na základe svojho svojvoľného právneho názoru o neodôvodnenosti nároku sťažovateľa, odvolanie voči uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia krajskému súdu nepredložil a neučinil tak ani potom, čo bolo jeho rozhodnutie zrušené a vrátené na ďalšie konanie“.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich práv jedine z dôvodu nečinnosti okresného súdu v súvislosti s predkladaním jeho odvolania proti označenému uzneseniu okresného súdu krajskému súdu, t.j. namieta porušenie svojho základného práva, ktoré je chránené čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ však porušenie tohto základného práva nenamieta.

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom okresného súdu a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol sťažnosť

sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd v súvislosti s namietanou nečinnosťou okresného súdu pri predkladaní odvolania sťažovateľa proti označenému uzneseniu okresného súdu krajskému súdu konštatuje, že napriek tomu, že sa sťažovateľ v ďalšom priebehu konania dozvedel (mohol a mal dozvedieť, napr. aj v súvislosti s pojednávaniami uskutočnenými na krajskom súde 17. júna 2009 a 8. júla 2009, resp. aj v neskoršom období po vrátení veci okresnému súdu) o tom, že okresný súd nepredložil jeho odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia krajskému súdu, hoci vo vzťahu k účelu predbežného opatrenia tak urobiť mal, nevyužil právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv poskytuje a na ktorých použitie bol oprávnený podľa osobitných predpisov. V konkrétnom prípade sťažovateľ nepreukázal (a nijakým spôsobom to nevyplýva ani zo súdneho spisu), že podal sťažnosť na priet'ahy v konaní okresného súdu jeho predsedovi (orgánu štátnej správy súdov) podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorú je predseda povinný vybaviť v lehote 30 dní. Z uvedeného hľadiska preto ústavný súd hodnotí sťažnosť sťažovateľa podanú ústavnému súdu v časti týkajúcej sa námietky nepredloženia odvolania proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na predbežné opatrenie z 29. januára 2009 krajskému súdu včas ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu jej neprípustnosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako celok, bolo už ďalej bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. augusta 2011